

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LVIII

„Gazeta” iese în mâ-care di.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:

Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.

Nr-ii de Duminică 2 fl. pe an.

Pentru România și străinătate:

Pe un an 40 franci, pe șase

luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.

Nr-ii de Duminică 8 franci.

Se primumără la toate oficiile

poștale din țară și din afară

și la dd. colectorii.

Abonamentul pentru Brașov

administrațiunea, piața mare,

Târgul Inului Nr. 80 etajul

I: pe un an 10 fl., pe șase

luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.

Cu dusul în casă: Pe un an

12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni

3 fl. Un exemplar 6 cr. v. a.

șau 15 bani. Atât abonamen-

tele cât și inserțiunile sunt

a se plăti înainte.

Nr. 161.—Anul LVIII

Brașov, Joi 20 Iulie (1 August)

1895.

Din cauza sfintei sărbători de mâne țiarul
nu va apăre până Vineri sêra.

Contrađicere fenomenală.

Brașov, 19 Iulie v. 1895

Pôte că ministrul actual de in-
strucțiune publică, Wlassics, n'are cu-
noscință despre discușiunea înfo-
cată, ce s'a fost încins la 1879 în
dieta ungerescă în cestiunea întro-
ducerei limbei maghiare ca studiu
obligat în școlele nōstre populare,
orî că nu s'a gândit de loc la acea
discușiune, căci alt fel nu ar fi sus-
ținut nici-odată ceea ce susține în
rescriptul sêu dela 21 Iunie a. c.
adresat consiliului comunal al Bu-
dapeștei cu privire la obligativitatea
studiului limbei germane în școlele
populare comunale de acolo.

Ministrul, în amintitul rescript,
pune consiliului comunal al capita-
lei ungare întrebarea: „că ore n'ar
afla el cu cale, ca scrierea și cetirea
limbei germane să fiă eliminată din
școlele comunale ale capitalei, ca
obiect de învățământ obligat?”

Mai mult, d-l Wlassics moti-
vază această întrebare, dicând: „Doră
acesta instrucțiune a limbei germane
și așa abia pôte să arate un rezultat
vrednic de luat în sêmă: cel ce are
lipsă de limba germană, acela o pôte
învêța în școlele superioare; acest obiect
de învățământ fără îndoielă e o sar-
cină grea asupra copiilor în scôlă —
decă școlele elementare ale capitalei
vor fi liberate de această sarcină grea, își
vor puté împlini mai cu succes chiâmarea
lor națională...”

În hiperzelul lui de maghiari-
sare, desfășurat cu vedita intențiune
de a-și câștiga aprobarea șovinisti-
lor, ministrul Wlassics nu s'a gân-
dit ce palmă grozavă dă printr'o ast-
fel de motivare celor ce au creat
legea de maghiarisare dela 1879.

Un argument de căpeteniă al
celor ce s'au opus acestei legi în
dietă — erau p'atunci încă acolo și

câți-va deputați naționali de ai noș-
tri — a fost, că prin introducerea
limbei maghiare ca limbă obliga-
tore în școlele nemaghiare se în-
greunéză și se împiedecă învățâmên-
tul întrînsele, fără ca să se pôta do-
bândi vr'un rezultat vrednic de luat
în sêmă pentru limba maghiară; că
a se introduce în clasele elementare
o limbă străină școlarilor este în
contra tuturor prescrierilor pedago-
giei; că cei ce vor să învețe ungu-
resce au destulă ocașiune în școlele
medii și mai înalte; că în fine prin-
tr'o astfel de impunere a limbei ma-
ghiare să paralizéză chiâmarea șcô-
lelor etc. etc.

Și étă că acum, după 15 ani,
însu-și ministru ungeresc de instruc-
țiune publică vine să susțină și să
confirme toate aceste puternice ar-
gumente în favorul învățământului
maghiar din școlele populare ale
capitalei.

Noi nu putem să ne desarmăm
pe noi însi-ne, cum face în cazul de
față d-l Wlassics, ci ceea ce am sus-
ținut atunci, susținem și ađi. Nu
putem prin urmare să desaprobăm
vederile lui principiare, că studiul
unei limbi străine în școlele elemen-
tare cu limba de propunere ma-
ghiară împiedecă și paralizéză învê-
țământul, fără a produce vr'un re-
sultat, care ar puté să echivaleze cu
pierderea.

Dér atunci cum stăm cu limba
maghiară impusă până și în clasele
prime ale școlelor nōstre populare
și cum stăm cu afirmarea Ungurilor,
că ei nu voiesc să împiedece des-
voltarea învățământului în școlele
nōstre? Nu vede d-l Wlassics, ce
miserabilă situațiune s'a creat învê-
țământului nostru de cătră guver-
nul și legislațiunea ungerescă? Și
decă da, atunci de ce nu susține
aceleași principii și față cu instruc-
țiunea din școlele populare confesio-
nale ale Nemaghiarilor, de ce nu

stăruiesc să se casseze o lege, care
face aprópe imposibilă desvoltarea
și progresul regulat în mii de
șcôle?

Rêspunsul este ușor. Pentru că
își înțelege chiâmarea așa, ca să se
intereseze numai de problema cul-
turală a șcôlelor maghiare, ér cât
pentru șcôlele române — mai bine
să nici nu mai fiă!

Și apoi tot mai vor să nu trecă
înaintea lumii ca asupritori, ca duș-
mani de mórte ai existenței rasselor
nemaghiare!

Principiul aplicat de d-l Wlassics
la șcôlele comunale ale Budapeștei
mai are însă un cârlig. Acolo ade-
vêrata stare de lucruri este întorsă.
Școlarii, cari cercetéză acele șcôle,
aduc deja de acasă cunoștința lim-
bei germane, căci în mare parte este
limba lor maternă sêu se vorbesce
în familiile lor, cum de pildă la
Evrei. Aici limba de propunere ma-
ghiară este cea impusă și studiul
limbei germane apare firesc, căci
nu cu mulți ani înainte acele șcôle
erau toate cu limba de propunere
germană.

Că să le faci însă. Vor să na-
ționalizeze capitala cu orî-ce preț.
Au început să strige deja unele foi
extreme, ca limba germană să fiă
cu totul eliminată din șcôle, căci
Maghiarul n'are lipsă de ea. Și to-
tuși ei n'ar puté trăi nici 48 de ore
fără limba germană. Chiar și uni-
versitatea lor se razimă numai pe
sciința și pe spiritul german.

Vor merge dér înainte pe că-
rarea prăpăstiosă a maghiarisării
violente. Însă toate în lume merg nu-
mai până la un loc și contrađicerele
fenomenale, în cari se încurcă apos-
tolii forței brutale, de sigur, că nu
puțin vor contribui la căderea finală
a sistemului asupritor, clădit de ei
pe un vulcan de sentimente și as-
pirațiunii diametral opuse.

Pressa și congresul naționalităților.

„Fejérmegyei Napló”, organul contelui
Ferdinand Zichy, conducătorul partidei po-
porale, serie favorabil pentru Congresul na-
ționalităților. Étă ce diice această fôia între
altele:

„Pressa șovinistă, atât cea guverna-
mentală, cât și cea independentă și națio-
nală (apponyistă) într'atât a fost de conste-
rnată de convocarea conferenței, că aprópe
eșită din minte căuta argumente în contra
ținerei congresului și toate strigă într'un
ton, că congresul acolo nu e permis să se
țină. Pentru ce nu? Ce lege opresce pe
cetățenii patriei nōstre, ca să nu se întru-
nêscă spre a-se sfătui asupra miseriei ne-
ajunsurilor lor? Tot aceeași îndreptățire o
are și congresul naționalităților, care o au
marile conferințe catolice și liberale, pen-
tru-că precum religiunea nu face deosebire
între ei, așa nici naționalitatea.

„O fôia șovinistă diice, că ar trebui
împedecat, ca congresul să se țină la Bu-
dapesta. Cu ce drept ar puté face acesta
guvernul? Budapesta este a nōstră a tu-
turoara, chiar decă vom fi de orî-ce reli-
giune, și decă vom mărturisi cri-ce limbă,
ca limbă maternă, — pentru-că toți sun-
tem cetățeni ungari cu egale drepturi, prin
urmare Budapesta nu pôte fi exclusiv nu-
mai a jidanului din Leopoldstadt, sêu a
Maghiarului de pe șes, ci tot acelea drepturi
egale de proprietate la ea le are cetățenul
din Ardeal, Sêrbul din ținutu-
rile sudice și Slovașul din Ungaria de
sus.”

„Fejérmegyei Napló” diice mai departe:
„Pressa șovinistă întrebă, că cine a impu-
ternicit pe convocatori să cheme pe Ro-
mâni, Slovași și Sêrbi la un Congres. În-
trebarea acesta o putem nimici cu altă în-
trebare: ore cine a imputernicit dieta ac-
tuală să facă, contra voinței națiunii,
politică bisericescă liberală, și astfel să
prăvălescă țera în abisul ne-înțelegerilor?
Dér pentru-ce se vaetă așa de mult
presa șovinistă în contra naționalităților?
Se teme pôte de Congres? Atunci de ce
strigă neincetat, că ideea de stat maghiar
e deja atât de tare, încât nici un fel de

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Intrarea triumfală a armatei române în Bucuresci.

8 (20) Octomvre 1878.

În fine se sfârși resbelul, și armata ro-
mână, acoperită cu gloria câștigată pe căm-
purile de bătălia dela Plevna, Smârdan, Ra-
hova, Nicopoli și Vidin, se reintorse érași
la vatra strămoșescă. Bucurescii, capitala
României liberate și independente, îm-
brăcă haine festive pentru întimpinarea și
primirea fiilor eroi, cărora România avea
a le mulțumi victoriile ei asupra ôstei pă-
gâne.

Pentru 8 (20) Octomvre 1878 era fi-
xată ziua memorabilă, în care armata ro-
mână, prin intrarea ei triumfală în capitala
țării, avea să încoroneze grandioasă operă
inaugurată cu declararea independenței și
severșită într'un șir de lupte sângerose cu
îvingerile cele mai strălucite. Cu mândria
românescă trebuie să constat, că la astfel de
ținută eroică a armatei române nu ni-am fost
așteptat, mai ales după ce frații noștri de

dincolo de Carpați, din fostele principate
Muntenia și Moldova, de vre-o 200 de ani
n'au mai avut nici o ocașiune a se mani-
festa pe câmpul de resbel și a dovedi lumii,
că virtuțile militare ale legiunilor romane
încă mai sunt păstrate și la strănepoții lor.

Nu numai noi Români urmărim cu
cel mai încordat interes și cu cea mai viuă
simpatie desvoltarea evenimentelor în urma
întrării în acțiune a României, ci lumea
întregă — atât amicii cât și dușmanii Ro-
mânilor — privia cu o curiositate vedită
la curajului cam temerar al tinerei și ne-
esperiatei armate române, de a-se pune
alătura cu armata rusă, încărunită în
lupte, și nu numai de a rivalisa cu dên-
sa pe câmpul de bătăia, ci — ceea ce era ne-
mai audît și aprópe de necređut, — de a-i
sări acestei armate puternice și colosale în
ajutor, ca să-o scape de primejdia unui de-
sastu inevitabil!

„Măria Ta, vină-ne întru ajutor, căci
creștinătatea e periclitată. Acceptăm toate
condițiunile!” Lumea întregă scia, cine avea
să înțeleas sub „creștinătate”. Români
generoși din fire, sâriră într'ajutor, fără d'a
întreba mult după condițiuni.

Nu-i mirare, decă simpatia lumii
întregi, surprinse într'un grad suprem de
rezultatele pe cât de neașteptate, pe atât
de strălucite ale micului, dér cavalerescului
aliat, se îndreptau asupra acestuia și decă
salutau cu aplause unanime și cu admira-
țiune sinceră eroica purtare a armatei ro-
mâne și a vitezului ei căpitan.

Era dér ușor de înțeleas, că Bucurescii
se nisuiu din răspuț să facă o primire
cât de splendidă acestei ôștiri de viteji,
care a sciut să reimprospeteze dizele glo-
riose ale lui Ștefan cel mare și ale lui Mi-
haiu Vitezul, să reinalțe numele de Ro-
mân la vechia sa splendóre și vechiul sêu
respect, făcând ca poporul român să între
în areopagul popórelor independente cu o
demnitate conscie de valórea sa, și să
ocupe acolo un loc distins și onorific, de
care multe alte popóre mai mari la număr
nu se pot bucura.

Un arc de triumf se înalța afară la
șosea, stradele și casele erau împodobite
cu stéguri, covóre, cununî, inscripțiuni etc.
etc. Calea Victoriei era acoperită cu flori
și cu verdéță. În ramul ușei de pe stradă
a casei D-rului Fotino, unde își avea un

Român biroul sêu de comerciu, se afla un
tablou eseoutat în creion și reprezentând
pe domnitorul Carol în pozițiunea cunos-
cută istorică a lui Mihaiu Vitezul, sub un
arc de triumf, arătând cu degetul în di-
recțiunea din spre șosea și pe de-asupra
lui versul din „Deșteptă-te Române”:

„Priviți mărețe umbre, Mihaiu, Ștefan, Corvine!
Româna națiune, pe ai voștri strănepoți,
Cu brațele armate, cu focul vostru 'n vine:
Viêtă 'n libertate, ori mórte strigă toți!”

Toți se întreceau în a saluta și săr-
bători armata triumfătoare și pe comandân-
tul ei suprem. Pressa nu era cea din urmă.
Las' la o parte erupțiunile de bucură și
de admirațiune ale diarelor românesce și
voiu reproduce aici în traducere românescă
numai prim-articolul festiv al fôiei germane:
„Die Epoche” Nr. 1219 din Octomvre 1878,
care apărea atunci în Bucuresci. Sub tit-
lul: „Dilele de gloriă ale poporului român
(„Die Ruhmes tage des romanischen Volkes”)
ea scria următoarele:

„Aparițiunea cea mai surprindtore a
rêsboiului din urmă, atât de bogat de în-
tâmplări prea interesante, a fost fără îndoială
ținuta armatei tinere române sub ca-
valerescul ei Domn și căpitan.

agitațiune din partea naționalităților nu o mai pôte răsturna. Ori pôte-că a voit numai să seducă țera? Slabă basă ar avé ideia de stat, decât ea ar puté fi temută de naționalități.

„Stăruințele anti-patriotice ale agitatorilor naționalisti toamai așa nu se pot aproba, precum nu se pôte aproba nici aceea afirmare a guvernamentalului „Nemzet“, că egemonia rasei maghiare trebuie susținută, de va fi de lipsă, chiar și prin nedreptate și asuprire. Un astfel de mod de cugetare numai unguresc nu este, fiindcă omul maghiar — adevărat pe care încă nu l'a molipsit spiritul „alianței israelite“, — întotdeauna e drept, cu gândul curat și încungiuată forță“.

„Hazánk“ dela 30 Iulie scrie: „Guvernul încă nu e pe deplin în clar, că ce atitudine să ia față cu congresul naționalităților. Secția pentru naționalități, care balancează între sfera ministeriului de interne și cea a președinției ministeriului, își face socotela așa, că atunci, când autoritatea va primi înștiințare despre ținerea congresului, va fi destul timp a lua dispozițiuni. Noi așa credem, că în cestiunea această problema guvernului nu este tactica, nici șovăirea, ci fapta energică și urgentă. Se svonesce, că guvernul ia măsură pornind din punctul de vedere al numărului participanților la Congres. Aceasta este o judecată foarte greșită și periculoasă. Aici nu trebuie aplicată măsura adunărilor socialiste din Budapesta, adevărat cu cât mai mulți vor lua parte la adunare, cu atât trebuie să se mobilizeze putere polițienescă mai mare; aici este vorba de cestiune principiară și pretindem dela guvern, ca să hotărăscă oată mei curând asupra cestiunii principiare: decât se pôte permite în Ungaria gruparea după naționalități?“

„Kolozsvár“ sorie între altele, că Congresul a fost convocat fără a avé cunoștință despre această o mare parte chiar dintre „agitatorii“ români și serbi. Reptila guvernamentală din Clușiu se ocupă apoi cu îndreptățirea și neîndreptățirea convocatorilor de a vorbi în numele celor trei popore. E de prisos a mai spune, care este răspunsul ei la această întrebare. La alt loc „Kolozsvár“ publică o telegramă din Budapesta, în care se țice, că Congresul va fi slab cercetat și că naționalitățile interesate s'ar opune la această procedură comună.

Foia croată „Srbobran“ din Agram, ocupându-se cu congresul, țice între altele: „Stabilirea unui program comun de lucrare a naționalităților în lupta contra elementului domnitor a devenit acum o necesitate arțătoare, cu atât mai virtuos, că și în Austria apune pe încetul soroarele strălucitor al Nemților, și ideia federalismului pășese tot mai mult pe plan. În Ungaria s'a ivit partida populară, care e aplecată, cel puțin întru câtva, a satisface dreptele cereri ale naționalităților. Nu este eschis, ca și Sașii să se alature la

naționalitățile luptătoare, prin ceea ce s'ar spori majoritatea populațiunii nemulțămite din Ungaria... Congresul naționalităților este dovadă, că naționalitățile din Ungaria trăesc încă și sunt capabile a protesta contra aceea, că Maghiarii le-au despoiat chiar și de cele mai elementare drepturi“.

Foia populară a Cehilor bătrâni „Narodni Politika“ și cea a Cehilor-tineri „Lidovi Noviny“ se ocupă în articoli primii cu Congresul și însemnătatea, ce ar trebui s'o aibă. Cea diatău dorește din inimă, ca națiunilor aliate să le succedă a afla astfel de mijloce, cu cari să pôte desvolta opoziția tare și puternică contra maghiarisării lor; ér „Lidovi Noviny“ speră, că „arborii maghiari nu se vor înălța pân' la cer“.

Alianța ruso-francesă.

„Figaro“ publică următorul interviu interesant, ce l'a avut un colaborator al său cu senatorul Mallot, fost ministru și unul dintre creatorii actualei constituțiuni a Republicei.

„In constituția noastră, țice senatorul, nu există nici un articol, care se tracteze despre oarecare alianță. Președintele Republicei, în contelegera cu ministrii săi, are drept a subserie alianța, natural însă, că până ce nu se ratifică și din partea camerei ea n'are nici o valoare reală. Guvernul republicei nu pôte avé așa-dără decât responsabilitate morală, a cărei executare practică recere aprobarea nemijlocită a camerelor, de-orece suveranitatea națională formeză temeiul legii constituționale“.

La întrebarea, că ore ce ar fi, când încheierea unei astfel de alianțe s'ar amana până în ajutul unui rebel, formând astfel obiectul disputei camerelor chiar atunci — senatorul răspunde:

„După părerea mea, cu toate acestea evităm nisce aventuri cu mult mai periculoase. Să presupunem, că Rusia dimpreună cu noi ar purta rebel contra Angliei; acest lucru ar fi teribil și ar merita întru adevăr discuția. Președintele republicei și guvernul său ar puté da garanția morală, că Franția între atari și atari împrejurări s'ar alipi de Rusia; dér absolut nimic mai mult, și e nesmintut de lipsă deliberearea unanimă a camerelor, când onorea și demnitatea Franției recer, ca să se purcedă într'o formă sau alta“.

Răsboiul religios în Ungaria.

Lupta statului fără credință în contra creștinismului. Apel pentru apărarea bisericii-mame.

Sub acest titlu a apărut de curând în tipografia „Hunyadi Mátyás“ din Budapesta o broșură ungurescă anonimă, care s'a răspândit prin țera în mii de exemplare. Broșura, al cărei autor se vede a fi un fruntaș al bisericii catolice, conține

vre-o 70 pagini format mare 8° și e scrisă într'un spirit plin de cea mai adencă măhnire și amărăciune în contra proiectelor de reformă bisericescă. În ea se conjură totă suflarea creștină din Ungaria să pășescă la luptă energică și hotărâtă în contra păgânismului, ce amenință astăzi creștinismul din Ungaria.

Pentru a cunoșce mai bine nemulțămirea și iritațiunea, ce domnesce adî în sinul bisericii catolice, vom face și cetitorilor noștri cunoscute unele părți din această broșură. Primul capitol este intitulat: „Persecutarea creștinilor“, și începe astfel:

În Ungaria a domnit o pace religioasă perfectă. De două sute de ani diferitelor confesiuni li-s'a asigurat prin legi libertatea religioasă, și în 1791 li-s'a întărit. Nimenea n'a împedecat liberul exercițiu religios și fii-care confesiune s'a bucurat de protecția statului, s'a putut desvolta după propriile legi și principii de credință, s'a putut guverna după propriul său organism, în serviciile divine publice n'a fost împedecată, în școlile inferioare și superioare a putut să-și facă instrucțiunea după plac (?) și toleranța reciprocă a fost mai mare, ca ori unde în Europa. Aceasta a fost posibil numai prin respectarea imprumutată a drepturilor...
Ce grozav s'au schimbat împrejurările! Unde am ajuns noi într'un timp atât de scurt, că totă Europa privesce adî încôce, la certele și luptele dintre biserică și stat!... Aceasta au făcut-o guvernele liberale, acesta e păcatul liberalismului.

Liberalismul urêsc creștinismul. Dogmele lui nu recunosc pe Domnul Isus Christos. Principiile lui atacă religioasa și cu deosebire biserica romano-catolică, care se opune mai tare ireligiozității. Până când liberalismul n'a apucat puterea în mână, n'a pășit la luptă cu biserica, ci s'a mulțumit cu propagarea ideilor sale. Și-a bătut joc de credință și a preamărit flosofia; a nascut în omeni indoeli și indiferentism, și a protegiat naturalismul și ușurătatea de minte. A ademenit omenimea spre păcate și a liberat-o de penitență. A cultivat banul și plăcerile și a desprețuit virtutea și sărăcia. După-ce însă prin asemenea mijloce a corupt societatea, și-a câștigat majoritatea și a cucerit statul; încrederea în puterile sale n'a cunoscut margini și a atacat biserica, pentru ca să destrame creștinismul...
Anticreștinismul s'a nascut și a prins rădăcini în Ungaria în timpul guvernării de 15 ani a lui Coloman Tisza. El a făcut la 1875 domnitoare partida liberală în Ungaria. El a avut în mână puterea, și tendința lui cea înaltă a fost, de-a perpetua această putere în partida liberală. N'a fost alegător în mijloce și a folosit corupțiunea în administrația și în legislațiune, pentru-a să-și câștige aderenți. Dându-se

în mâna guvernului dreptul regesc de patronat la numirea dignitarilor bisericesci catolici, nici biserica catolică maghiară n'a putut rămâne scutită de influința cutropitoare a ministeriului liberal. Statul având lipsă de bani, pentru-ca să-și pôte acoperi deficitele și pentru-ca guvernul să aibă cu ce mitui pe alegători, Coloman Tisza și soții săi numai decât și-au găsit aliați în Jidovimea internațională din țera, care de aci înainte s'a bucurat de deosebită protecțiune din partea guvernului și a legislațiunii, și a ajuns la cea mai mare influință în Ungaria.

Insu-și ministru-președinte (Tisza), ca prim-curator reformat, cu o preocupare confesională a sciut dirige trebile statului astfel, ca pe catolicii să-i strimțorască cât mai tare, și conducerea politică și oficiile cu influință le-a umplut cu prietini săi personali și cu soții săi de credință. Tot-odată vechile presbiteriate ale bisericilor reformate le-a prefăcut în biserică episcopale și le-a introdus în camera magnaților, pentru ca și aici să paralizese preponderanța bisericii catolice.

Dér până când a avut guvernul în mână, violență bărbat s'a ferit de-a ataca pe față catolicismul, fiind un obicei al lui, de-a nu se pune în calea cestiunilor grele și a pericolelor. N'a voit să-și rischeze poziția și de aceea a început lupta bisericescă numai atunci, când și-a dat dimisia.

Cabinetul Tisza a dimisionat la 15 Martie 1890. Mai de mult luase el această hotărâre. Cu două săptămâni înainte, la 26 Februarie, dase ministru de culte Albin Csaky faimăsa ordinațiune privitoare la botezuri. El a făcut această pe baza unei hotărâri a consiliului ministerial. Un fapt fatal a fost acesta. Dela acest timp datéză în Ungaria lupta dintre biserică și stat. Acesta a fost primul fapt al prigonierei...

Au trecut de-atunci cinci ani amari, Din și în și au devenit mai vehemente luptele între partide, mai mare ura, mai nemilăsoasă prigonia. Confesiunile au fost ațitate unele în contra altora, și ațitătorul a fost ministeriul... Mult am suferit și încă și mai mult vom suferi. De multe-ori am fost bătuti, și bucurios am suferit umilirile. Deși, omeni fiind, ne-a cuprins câte-odată desperarea, ne-am mângăiat cu încrederea în Dumnezeu. Dece unii sunt nestatornici, Dumnezeu este etern. A lui este biserica, și porțile iadului nu o vor învinge.

„Furul nu vine pentru alta, decât pentru ca să fure, să omore și să imprăscie oile. Năimicul însuș fuge, pentru-ca este năimit și nu este lui grija de oi“. Bunul păstor este Isus Christos, care-și pășese oile sale și Domnul nu va părăsi pe cei ce au încredere în el.

Acesta este, pe scurt, capitolul prim al broșurei. Din celelalte capitole încă vom reproduce cu altă ocașiune unele părți mai caracteristice.

„Deși noi așteptam, că fii-care își va împlini cu lealitate datoria sa față de patriă, totuși — decât voim să fim sinceri — trebuie să recunoscem, că ambii, domnitorul și armata, au întrecut așteptările noastre cele mai esaltate.

Resultatele strălucite de arme, dobândite de armata română la Plevna, Grivița, Rahova, Lom-Palanca, Nicopoli, Smârdan și în fii-care loc, unde a avut ocașiune a se măsura cu inimicul fanatic și rășboinic, i-au căștigat admirațiunea și stima vedită la amic și la inimic, și i'asigură unul dintre locurile cele mai onorifice între armatele cele mai bune din lume!

„Până ieri încă necunoscută și neprobată în foc, ea s'a reinălțat dintr'odată ca un fenice din întunericul istoriei și încungiuată de rațele gloriei eroismului, dând lumii uimite dovada cea mai eclatantă, că virtuțile vechi rășboinice s'au păstrat în poporul român, pe lângă totă subjugarea milenară, încă în totă puterea lor neslabite până în ziua de astăzi.

„Poporul român are deci motive pe deplin îndreptățite, a fi mândru pe armata sa, care pășind în sbor repede dintr'o victorie într'alta, s'a acoperit cu gloria neperitôre și va fi chemată a forma raziunul principal pentru asigurarea independenței statului român căștigată cu atâtea jertfe sângeroase.

„Tare prin eroismul cetățenilor săi și prin înțelepciunea și genialitatea netăgăduită a conducătorilor destinelor ei, țera pășese d'aci înainte cătră un viitor mai fericit și în timpul cel mai scurt va fi deja în stare a-și culege fructele eroismului neprețegat al armatei sale.

„În istoria poporului român însă, pe lângă Călugăreni, Rahova, etc., vor străluci cu litere de aur încă și numele: Plevna, Grivița, Lom-Palanca, Smârdan și Nicopoli, ér faptele eroice ale armatei române, încopiate cu aceste nume, vor servi de exemple lucitoare de imitațiune pentru generațiunile viitoare!

„Insuflețirea cu care sunt salutate faptele eroice ale armatei române pretutindeni, unde bat inimii române, este deci justificată prin fapte și va întâmpina un aplaus binevoitor în tot locul, unde invidia malițioasă și réua voință nu va fi amortit ori-ce simțământ de dreptate.

„Er bardii poporului român vor afla în aceste lupte glorioase subiectul cel mai frumos și mai binevenit, precum nu l'ar puté inventa nici fantasia cea mai bogată, spre a cânta faptele eroice ale ostașilor români, cari ne reamintesc gloria vechilor cohorte străbune ale lui Traian!

„Cu intrarea victorioasă de astăzi a armatei române, se aduce această epocă me-

morabilă la o încheiere tot atât de solemnă, cât și de strălucită și le urăm deci și noi bravilor apărători ai patriei din inimă sinceră un „bine-ai venit“ la intrarea lor în reședința României, devenită liberă și independentă prin eroismul lor“...

După celebrarea unui serviciu divin militar începă la 8 ore dimițea trecerea armatei în frunte cu căpitanul ei suprem și cu suita sa strălucită sub arcul triumfal, de unde și-a continuat mersul pe calea Victoriei spre statua lui Mihai Vitezul. Pe fața căpitanului suprem lucia un suris de bucurie și de mândrie, în fața lui se vedeau impregnate simțămintele unei întregi națiuni, fața senină de dimițea a unei țări, care promitea să fii frumoasă și plină de speranță într'un viitor fericit. După densus urmau generali și miniștrii, apoi veneau ostașii răniți și decorați, stindardele militare române, trofeele cucerite dela Turci: stéguri, tunuri, cară militare, mașine etc., apoi urmă armata regulată, dorobanții, roșiorii, călărașii, tunarii, pionerii, pontonierii, crucea roșie etc. etc.

Nu sciai, ce să admiri mai mult: pe domnitorul cu suita sa splendidă, pe ostașii dela linia cu ținuta lor strictă, pe

falnicii dorobanți, său pe roșiori și pe călărași cu armăsarilor lor frumoși. Toți deopotrivă erau admirabili, fii-care dintre ei era un erou.

Înainte statuei lui Mihai Vitezul se opri domnitorul cu suita sa și lăsă să defileze trupele înaintea lui. Până la 2 ore d. a. a durat această defilare, ér după aceea s'au imprăștiat fii-care trupă pe la cartierele sale.

Acestă și de sărbătoare națională era pentru mine tot-odată și o adevărată și de revelațiune! Căci — țiceam eu așa în mintea mea — decât această jumătate din corpul nostru național după o amortire de seculi întregi, trezită dintr'o dată la o viață nouă a putut să săvêșescă fapte atât de grandioase, ore ce ar puté să isprăvescă acest popor, decât ar fi imbinat toate puterile lui?

Însuș „fii ce-o vrea Dumnezeu — eu imi cânt cântecul meu!“

SCIRILE ȚILEI.

— 19 (31) Iulie.

Majestatea Sa în Transilvania. Se telegrafiază următoarele din Clușiu: Primarul orașului Clușiu a înscințat oficios pe membrii magistratului, că Majestatea Sa monarhul, va sosi la 22 Septembrie la 7 ore 55 minute dela Zenta la Clușiu și de aici va pleca în aceeași zi la 1 oră d. am. spre Huedin. Din motivul acesta primarul convocă pe membrii magistratului la o conferință prealabilă cu privire la modul primirei înaltului oșpe.

Suveranii români la Ischl. Din Ischl se telegrafiază: Părechea regală română va sosi aici numai în 2 sau 3 August și va rămâne aici mai multe zile. Această vizită este mult comentată în cercurile curții, dându-i-se mare însemnătate.

Parastas. Duminecă s'a ținut în biserică din Sibiu cetate parastas pentru răposatul Nicolae Roman, în prezența unui public ales și numeros. Nicolae Roman, după cum șcim, a răposat în vârstă de 28 ani în Bistrița, unde era aplicat ca contabil la banca de acolo. La finea parastasilui d-l protopresbiter Ioan Papiu a ținut o cuvântare foarte bine aleasă și acomodată, arătând meritele, ce acest bărbat tânăr și-a dobândit prin activitatea sa dezvoltată pe terenul bisericeii și al națiunii. Acest bărbat, a dis d-l protopresbiter, va fi privit ca o adevărată iconă înaintea acolora, cari își iubesc biserică și națiunea.

Grindină. Se scrie din Hașag cu data de 25 Iulie: Ieri a căzut peste comunele învecinate Cenade și Șoroștin — în parte și la noi — o grindină mare, prefăcând în nimica sămănăturile. După amăzi fu o căldură nesuferită. Pe la 4 ore încep să dure, vântul norilor negri alungă pe lucrătorii în mare parte către casă. Intre 5—6 ore se încep un urlet, ca și când s'ar evărcoli marea. Era liniște de vânt. Acosta vin cam o jumătate de oră. Încep să cadă grindina de mărimea pumnului la vederea căreia toți tremurau. Cădeau grămeți de ghiță și cu muchi ascuțite. Omenii plângeau la vederea acestei nenorociri. Peste comuna Hașag a ajuns mai puțin, dér cu atât mai vîrtos a căzut peste hotarile Șoroștinului și Canădii; câmpurile erau diminșeta albe de ghiță, ca la Crăciun de nea.

Congregațiunea comitatului Brașov este convocată la o adunare estra-ordinară pe ziua de 7 August la 9 ore a. m. în sala caselor primăriei (la stat). Comisiunea permanentă își va ține ședința în 6 Aug. la 10 ore a. m.

Recolta în România. Se scrie din Bucuresci: Secerișul grăului, săcării și al rapiței este în cele mai multe părți ale țării pe sfârșite; producția diferă după localități. În multe locuri este slăbută din cauză, că s'a copt prea tare. Și în anul acesta s'a simțit lipsa de lucrători, acesta lipsă a cauzat o pierdere însemnată țării, și va cauza, până atunci, până când nu se vor introduce mașini agricole peste tot. Grăul a fost în unele părți neajuns, atât în privința calitativă, cât și cantitativă, dér sunt și localități, unde a produs numai 9—13 lit. Producțiunea mijlociă pe pogon este două chile. Grăul fiind de calitate foarte bună — are o trecere mare și prețurile încă s'au urcat. Numai în săptămâna trecută se vindea chița cu 45 de Lei, și a ajuns deja la 50—56 Lei. Grânele mai bune sunt plătite chiar și cu 60—62 Lei. Prisosul pe acest an se evaluează la 12—14 mihone hl. Păpușoiul promite foarte mult.

„Societatea de navigațiune pe Dunăre” și România. Din Bucuresci i se telegrafiază lui „N. Fr. Presse”, că „Societatea dunărenă” a vîndut vaporul *Orient* pentru suma de 1/2 milion florenți guvernului român și tot-odată s'a îndatorat a nu mai transporta persoane între Brăila și Galați.

Omoruri în biserică. Cu data de 27 Iulie se scrie din Corfu, că într'unul din orașele cele mai înfloritoare ale Epirului, în *Argyrokostis*, s'a întemplat o încăerare de tot tragică între nisce Turci și Greci. O tinără fată grecă voia să trecă la Mohamedanism; auzind despre acest lucru, metropolitul grecesc de acolo o obiămă la sine, ca să-o desfătuască. Nisce Turci fanatici, ca să-și răsbune, au invadat chiar în decursul liturgiei în biserică catedrală, oomișând o ne mai auzită barbariă; 12 Greci, bărbați, femei și copii, și 5 Turci fură omorîți, ér metropolitul fu greu rănit; în imbulșela ne mai pomenită fură răniți și alții vre-o 30 de inși. Autoritățile turcesci au pus mâna pe căli-va făptuitor, dér adevărații inșenatori ai crimei s'au refugiat.

Musica orășenescă va da mâne séră, Joi, un concert în grădina dela Hotel „Nr. 1”. Intrarea de persoană 30 cr.

Rectificare. În rubrica „sciri ultime” de ieri s'a străcurat o greșală de tipar. Și anume: în loc de „dela fiându-l acesta” etc. să se cetască „La gândul acesta au renunțat”.

Sciri neliniștitoare.

Din Bucuresci primesce foia un-gurască „Magyar Hirnap” o corespondență din care estragem următoarele:

Șeful poliției din Galați a confiscat mai multe mii de exemplare dintr'o proclamațiă bulgară, pe cari le-a aflat la un supus bulgar de-acolo; proclamațiă este tipărită pe hârtiă roșă și provocă pe Bulgarii din România, Dobrogea și Basarabia, ca ori să se inroleze în legiunea rescuțăilor macedoneni, ori să trimită daruri în bani, ca ast-fel succesul răscolii să fiă asigurat și Macedonia să se anecteze cât mai curînd la Bulgaria.

Din orașele Galați, Craiova, Giurgiu, Corabia, Turnu-Măgurele și Zimnicea numărôși supuși bulgari au trecut deja Dunărea și s'au inrolat în legiunea rescuțăilor macedoneni din Bulgaria. Este o faimă tendențioasă scirea dată de „Agentia Balcanică”, că autoritățile desarmeză pe rescuțăii bulgari și-i trimit acasă. În totă ținea se pot vedé sute și sute de Bulgari pe năile, ce merg în susul Dunărei, precum și bărbați ruși tineri, cu atitudine răsboinică, cari debarcă mai ales la Vidin și Lom-Palanka, călătorind parte pe caré, parte pedestri către Sofia...

Mare rol jôcă în răscolă din Macedonia societatea rusescă de navigațiune „Gagarin” ai cărei cei dintăiu acționari sunt moștenitorii fostului Țar Alexandru III. Năile acestei societăți desvôlta în țilele din urmă o activitate, care n'are caracter comercial. „Voința Națională” anunță din isvor bine informat, că de câte-va țile năile acestei societăți transporteză la Lom-Palanka cete rusesci înarmate, ofițeri-ruși îmbrăcați în vestminte civile și ostași. „Mișcările acestea — continuă organul de frunte al partidei liberale — ne amintesc evenimentele de acum 19 ani, când ostași ruși au mers în Serbia, ca să fiă într'ajutor rescuțăilor de-acolo în luptele contra Sêrbilor. Mișcările acele s'au desfășurat atunci așa de tare, încât peste căta-va luni a isbucnit rășboiul sângerous ruso-româno-turo. Ore transportarea de ađi a cetelor de voluntari ruși nu este presemnul unui sângerous rășboiu europén? Desvôltarea evenimentelor și asemnarea situațiunei este așa de mare, încât pe noi nu ne pot lăsa nici un moment în liniște; din potrivă, noi, cari am trecut prin evenimentele din 1876—77—78 ne te mem, că situațiunea de ađi este cu mult mai periculôsă și ușor pôte încurca întreg continentul într'un mare rășboiu.”

Tôte foile din Bucuresci comunică următorul incident, ce s'a petrecut în Sinaia și care (decă este adevărat! — Nota Red) ilustrează pasiunile contra Rusiei.

Ministrul de esterne (român) ține acum în Sinaia obicnutele recepțiuni diplomatice, din care cauză atât rege-

le, cât și corpul diplomatic petrec în această admirabilă, „reședință de veră.” Receptiunea s'a ținut Vineri după amăzi; toți așteptau cu mare încordare pe ambasadorul rus Fonton, pe care ministrul de esterne a voit să l rôge în public, să-i esplice, ce scopuri și-a pus înainte guvernul rusesc, când a hotărît să turbure liniștea Dobrogei prin emisari rusesci.

Îns d-l Fonton nu s'a prezentat, ci s'a dus direct la Bucuresci.

Sâmbătă dimișeta ministrul de esterne Lahovari înocă a călătorit la Bucuresci; trebuia să ajungă în gară la 12 ore. Și totuși c'o jumătate de oră mai înainte ambasadorul rus Fonton s'a prezentat la gară, așteptând sosirea ministrului de esterne.

Trenul a sosit în sfârșit și d-l Fonton grăbi înainte ministrului de esterne, sa-utându-l prin un compilent adenc; ministrul Lahovari îns l-a resalutat c'o rēcělă surprindtore și a voit să iese din gară. Atunci d-l Fonton l'a luat de braț și a voit să se plimbe cu el pe peron. Ministrul îns n'a avut plăcerea nici să se plimbe, nici să vorbescă, ci înaintă spre eșire cu cuvintele:

— Au revoir, Excellence. Je vous donne un rendez-vous aujourd'hui chez moi! Ambasadorul îns plecă în urma ministrului și i-a imbiat trăsura lui. Dér d-l Lahovari a refuzat această recomandățiă și fără de a dice o vorbă urcă într'o simplă trăsura de piêtă și mâna în oraș.

Reproducem sub cea mai mare rezervă aceste sciri ale foiei un-guresci.

Dare de sémă.

Betlean (S.-Dobéca), 26 Iulie 1895.

Cu ocașiunea balului dat de inteli-gența din Betlean, cu concursul mai multor tineri academici din jur, care a decurs în ordine esemplară, ca și de altă-dată, a încurs suma destul de frumôsă de 138 fl. 34 cr., din cari s'au spesat 49 fl. 65 cr., rămânînd un venit curat de 88 fl. 69 cr., cari s'au administrat prim-curatorului bisericesc gr. cat. din loc.

Mai mulți Domni și Dômne au bine-voit a suprasolvi cu această ocașiune, și adeocă p. t. D-nii: conte Betheln András 5 fl., Alesiu Rocnean, profes. în Botoșani 2 fl. 4 cr.; Vasiliu Candrean supra-vigil silvinal în Borgo-Tiha 2 fl. Stefan Muntean farmacist în Botoșani 2 fl.; Augustin Murșianu preot în Ocna Deeșului 2 fl. Dr. Gavril Tripon adv. în Bistrița 1 fl. 20 cr.; Gavril Pop, din Ileanda 1 fl.; Drd. Ioan Chereches pract. de adv. în Bistrița 1 fl.; Dr. Emil F. Negruțiu medic în Blășiu 1 fl.; Franciso Kádár not. în loc, N. Neuberger întreprindtor câte 2 fl.; Ilie Mircea pantofar 50 cr.; Nic. Ișian pantofar 30 cr.; Eliă Micsia cond. la cărț-funduare 50 cr.; Ioan Pop teolog abs. din Teurea 30 cr.; D-na Platos 30 cr.; Polonyi Sándor negustor 30 cr. și în fine N. Chifa din Brașfalău 30 cr. — pentru care generôsă faptă li-se aduce și pe această cale cea mai căldurosă mulțămită.

Petrecerea a fost dintre cele mai animate, petrecându-și până în alba ziua. Dintre dame vre-o căte-va ne-au delectat ochii — și simțirile cu drăgălașul port românesc, de care am rēmas încântați.

Gregoriu Pascariu,
președintele balului.

Sciri telegrafice.

Budapesta, 31 Iulie Foia ofici-ôsă publică numirea d-lui Dr. Plener, ca președinte al curții de compturi comune. După aceeași foia fisicului orașului Brașov Dr. Iosif Fabritius i-s'a conferit crucea de cavaler a ordinului *Francisc Iosif*.

Sofia, 31 Iulie. Principele Bul-gariei a declarat, că se va reintôrce în curînd aici. El nu se gândesce la abdicare. Ministrul de esterne bul-gar a dis, că decă Metropolitul Clemente a făcut promisiuni în numele Bulgariei, a amăgit numai țera.

Convocare.

Adunarea generală ordinară a des-părț. XXIII. (Turda) al „Asociațiunii Transilvane” prin acesta se covocă pe 10 August (Sâmbătă) n. c. la 3 ore p. m. în sala Hotelului Central din Turda.

Program: 1) Deschiderea adunării 2) Raportul subcomitetului. 3) Esmiterea unei comisiuni pentru înscrierea membrilor noi. 4) Alegerea noului subcomitet. 5) Alegerea a doi delegați pentru adunarea gen. a „Asociațiunii”. 6) Raportul comisiunii pentru înscrierea membrilor noi. 7) Defigerea locului pentru ținerea viitôrei adunări generale. 8) Eventuale propunerf. 9) Eventuale disertatiuni.

La această adunare sunt invitați toți membrii, inteliğința și poporul român din acest despărțemînt, precum și toți aceia, cari doresc promovarea culturii române.

Turda, 27 Iulie 1895.

Simeon Pop,
director.

Iuliu C. Vlăduțiu,
casar și secret. subs.

Producțiuni și petreceri.

Comitetul arangiator aduce la cunos-cința on. public participator, că petrecerea de vară dela Turda fiesată pe 10 Aug. n., va fi precedată de o ședință literară music. cu următorul cuprins:

Program: 1) Deschidere prin d-l Drd. Eug. Pătăceanu. 2) Solo violină, de d-l Ioan Mesaroș 3) Declamațiune, de d-ra Augusta Vlăduțiu. 4) Disertatiune, de d-l Valer Moldovan. 5) Piano-solo, de d-ra Olimpia Vlăduțiu. 6) Declamațiune, de d-l Iustin Pop.

Inceputul precis la 7 ore sêra, ér după ședință va urma dansul.

Literatură.

În editura librăriei E. Zeidner din Brașov a apărut: Carte de cetire pentru anii din urmă ai școlilor populare și de repetitiune, lucrată de Domețiu Dogariu, în-veșător dirigent în Satulung (Săcele) și Nicolau Pilția, profesor la gimnasiul român din Brașov. — Este una dintre cele mai bogate cărți de cetire, se estinde pe 424 pagine, cuprindînd 231 bucăți de cetire parte în prosă, parte în poesiă. Costă un esemplar broșat 70 cr., ér legat 85.

Din „Biblioteca pentru toți” a apărut broșura a 12-a: Navele, de Michail Demetrescu. Broșura următore din această bibliotecă va fi: Novele și Romane, de Dniliu Zimfirescu. Fiă-care broșură costă căte 30 bani (15 cr.)

DIVERSE.

Înălțimea norilor. Conferința meteorologică ținută în anul 1891 la München a fost decis, ca să se țină cont de înălțimea norilor în 20 de locuri. Observați în decours de un an întreg dă rezultatele următore: Înălțimea cea mai mare o au norii așa numiți: *cirrus* sêu în limbaj comun mie-lușei. Aceștia se înalță vêra până 14.930 m., ierna până la 11.560 m. Înălțimea mijlociă le este cam de 9923 m. Norii numiți: *cumul* ajung vêra la maximul înălțimeii de 3582 m., ierna de 2690. Alte specii de nori se schimbă dela înălțimea de 120 și 12.000 m. Sunt îns nori, cari se ridică și plutesc la o înălțime nespum mai mare ca cele precedente. Aceștia sunt norii, cari se vèd la apusul sôrelui sêu înainte de răsă-ritul lui în admirabila colóre roșietică. Unii dintre aceștia ajung și înălțimea de 138.000 m. peste suprafața apei și profesorul Mohn a definit înălțimea unui ast-fel de nor, la an. 1892, cu 132.000 m. Acosta face chiar de 8 ori atâta cât înălțimea celui mai mare munte „Mont Everest” din Himalaia. Aceste măsuri ne dau dovadă și despre aceea, că stratal de aer, ce încunjură pământul trebuie să fiă cu mult mai gros de 12 mile, cum se credea până acum.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Verfälschte schwarze Seide.

Man verbrenne ein Mästerchen des Stoffes von dem man kaufen will, und die etwaige Verfälschung tritt sofort zu Tage: Echte, rein gefärbte Seide fränselt sofort zusammen, verlöscht bald und hinterläßt wenig Asche von ganz hellbräunlicher Farbe.— Verfälschte Seide (die leicht speigig wird und bricht) brennt langsam fort, namentlich glimmen die „Schußfäden“ weiter (wenn sehr mit Farbstoff erschwert), und hinterläßt eine dunkelbraune Asche, die sich im Gegensatz zur echten Seide nicht fränselt, sondern krümmt. Zerdrückt man die Asche der echten Seide, so zerstäubt sie, die der verfälschten nicht. Die **Seiden-Fabrik G. Henneberg** (K. u. K. Hofliefer.) **Zürich** versenden gern Muster von ihren echten Seidenstoffen an Jedermann, und liefern einzelne Roben und ganze Stücke porto- und steuerfrei in die Wohnung. 5.

Cursul la bursa din Viena.

Din 30 Iulie 1895.

Renta ung. de aur 4%	123.40
Renta de corone ung. 4%	99.90
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	125.10
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	103.—
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	122.35
Bonuri rurale ungare 4%	98.25
Bonuri rurale croate-slavone.	98.75
Imprum. ung. cu premii	158.25
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	146.50
Renta de hartie austr.	100.95
Renta de argint austr.	100.15
Renta de aur austr.	123.50
Losuri diu 1860	156.—
Actii de ale Banței austro-ungară.	108C.—
Actii de-ale Banței ung. de credit.	488.75
Actii de-ale Banței austr. de credit.	403.50
Napoleonori.	9.62 1/2
Mărci imperiale germane	59.35
London vista	121.30
Paris vista	48.02 1/2
Rente de corone austr. 4%	100.80
Note italiene.	45.95

Cursul pieței Brașov.

Din 31 Iulie 1895.

Banenote rom. Cump.	9.58	Vënd.	9.60
Argint român. Cump.	9.52	Vënd.	9.56
Napoleon-d'ori Cump.	9.60	Vënd.	9.62

Galbeni	Cump.	5.64	Vënd.	5.68
Mărci germane	Cump.	59.—	Vënd.	—.—
Ruble rusești	Cump.	129.—	Vënd.	—.—
Lire turcești	Cump.	10.82	Vënd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%	100.75	Vënd.	101.75	

N-ral 94—1895

Concurs.

Pentru darea în îngrijire a Internatului G. Christurian, în care se întrețin cu cost, locuință și spălat patru școlari dela școalele medii române ort. răs. din Brașov, se publică concurs pentru facerea de oferte.

Oferenții, cari trebuie să fiă familii române de bună reputațiune din Scheiu (pot concura și cei din cetatea internă a Brașovului) au să adreseze ofertele lor la Comitetul parochial al Bisericii Sf. Nicolae din Scheiu, până la 15 August 1895 s. v. Brașov, 15 Iulie 1895.

Comitetul parochial al Bisericii române ort. răs. dela Sf. Nicolae în Brașov.

David Almăsan, Arsenie Vlaicu, președinte. secretar.

Anunțuri

(insertiuni și reclame)

Suntă a se adresa subscrise, administrațiunii. In cazul publicării unui anunț mai mult de odată se face scădemânt, care crește cu câtă publicarea se face mai de multe-ori.

Administrațiunea „Gazeta Transilvaniei.”

De închiriat.

Prăvălia din strada Hirscher Nr. 7

vis-a-vis de teatru, care se va prevedé cu un portal nou, dimpreună cu 3 odăi de locuit, culină, pivniță, pod și un magazin mare, sunt, **ori în total, ori seperat, a-se închiria, începând din 29 Septemvre 1895.**

A se întreba la subscrisul proprietar

Simeon Damian, avocat.

733,5 — *

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.

Sosirea trenurilor în Brașov:

1. Dela Pesta la Brașov:

Tr. accelerat: 5 ore 07 m. dimineața.
Trenul de persoane: 8 ore dimineața.
Trenul accel.: 2 ore 9 min. după am.
Trenul mixt: 10 ore 25 minute seara.

2. Dela București la Brașov:

Trenul accel.: 2 ore 18 min. după am.
Trenul mixt: 5 ore 20 m. după am.
Trenul de persoane: 9 ore 8 minute seara.
Trenul accel.: 10 ore 19 minute seara.

3. Dela Zărnești la Brașov: (Gara Bartolomeiu.)

Trenul mixt: 7 ore 21 min. dimineața.
Trenul mixt: 1 ora 14 min. după am.
Trenul mixt: 8 ore 16 min. seara.

4. Dela Ch.-Oșorheiu la Brașov.

Trenul mixt: 8 ore 20 min. dim.
Trenul de persoane: 1 ora 46 m. d. am.
Trenul mixt: 7 ore 12 min. seara.

5. Dela Sinaia la Brașov*)

Acest de persoane 7 ore 40 m. dim.

Plecarea trenurilor din Braș.

1. Dela Brașov la Pesta

Trenul mixt: 5 ore 8 min. dimineața.
Trenul accel.: 2 ore 45 min. după am.
Trenul de persoane: 7 ore 43 min. seara.
Tr. accelerat: 10 ore 26 min. seara.

2. Dela Brașov la București:

Trenul de pers.: 3 ore 55 min. dim.
Tr. accelerat: 5 ore 14 m. dim.
Trenul mixt: 11 ore înainte de am.
Trenul accel.: 2 ore 19 min. după am.
3. Dela Brașov la Zărnești. (Gara Bartolomeiu.)

Trenul mixt: 9 ore 5 min. dimineața.
" " 5 " 13 m. după am.
Trenul mixt: 9 ore 30 min. seara.

4. Dela Brașov la Ch.-Oșorheiu.

Trenul de persoane: 3 ore 5 după am.
Trenul mixt: 8 ore 50 minute dim.
Trenul mixt: 5 ore 20 min. dim.

5. Dela Brașov la Sinaia*)

Trenul de persoane 6 ore 40 min. seara.

*) Trenul tren circulă numai Joia, Dumineca și la sărbători.

Orele de cassă dela 8—1.

Giro-Conto
la banca
Austro-Ungară.

„ALBINA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMII
FILIALA BRAȘOV

Cec-Conto
la poștă
Nr. 505.

primesce depuneri spre fructificare pe lângă 4 1/2 %
netto, solvindă însăși darea de interese;

scontéază polițe comerciale cu 5 1/2 %;

accórdă împrumuturi cambiale și cambial-ipotecari cu 6 %;

deschide credite în cont corrent sub cele mai avantagiöse condițiuni;

accórdă împrumuturi pe hârtii de valoare, monede, giuvaere și mărfuri cu 6 %;

cumpără și vinde cu prețurile cele mai convenabile monede și hârtii de valoare indigene și străine, în specialu de cele românești;

răscumpără fără nici o detrageră cupóne, escomptează cupóne înainte de scadență, și

cumpără cu celți mai urcată preț cupóne dela efecte române;

efectuează în modul celți încasări și plăți pe piețele din țară și mai culantă streinătate;

esecută în comisiune ori-ce însărcinări de banca sub cele mai ief-tine condițiuni;

închiriază magazine și locuri libere de depou, pe teri-toriul său strada Gării Nr. 45, care, situatū nemijlocitū lângă gara drumului de fier de statū, e legatū prin șine proprii cu acésta și investitū cu dreptulū de vămuire și cântărire oficiósă prin organele drumului de fier de statū;

primesce în calitatea sa ca reprezentanță principală a so-cietății de asigurare EQUITABLE din New-York oferte pentru asigurări pe viață sub condițiunile favorabile, parti-culare a acestei societăți.

Onorabilelorū administrațiunii de fonduri și p. t. D-lorū capitaliști le recomandă pentru plasarea de capitale

Scrisurile fonciare de 5% ale „Albinei“

ale cărorū cupóne se răscumpără semestrulū fără nici o detrageră, și cari se află de vëndare în cursul zilei a bursei din Budapesta, în piese de 500, 1000 și 2000 de coróne. Comparândū cursurile și produsulū celorlalte efecte indigene, se póte sustinea cu totū dreptulū, că

Scrisurile fonciare „Albina“ de 5%

suntū ađi relativū cele mai ief-tine și totodată mai productive din efectele cotate la bursa din Budapesta.

Bonitatea absolută a foncierelor „Albina“ e garantată prin valórea celū puținū întreită a ipotecelorū pe baza căroră se esmitū, prin fondulū specialū de asigurare a scrisurilorū fonciare care e de fl. 200,000 și în fine prin totalitatea ori și cărei alte averi a institutului.

58 *

Orele de cassă dela 8—1.

ABONAMENTE

LA „GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețulū abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni . . . . . 3 fl. —
Pe șese luni . . . . . 6 fl. —
Pe unū anū . . . . . 12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni . . . . . 10 fr.
Pe șese luni . . . . . 20 fr.
Pe unū anū . . . . . 40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anū . . . . . 2 fl. —
Pe șese luni . . . . . 1 fl. —
Pe trei luni . . . . . 50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe anū . . . . . 8 franci.
Pe șese luni . . . . . 4 franci.
Pe trei luni . . . . . 2 franci.

Abonamentele se facū mai ușorū și mai repede prin mandate poștale.

Domnii, cari se vorū abona din nou, să binevoiescă a scrie adresa lămuritū și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.”